



הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

גיטין דף טו.

במה נחלקו התנאים ב"הולך מנה לפלוני" - ומת אותו הפלוני לפי דחיית הגמ?

לפי המסקנא - בדברי שכיב מרע	מה הדין?		
כר"א - דאין דבריו ככתובים וכו'	יחזרו למשלח	לתנא קמא	במת המשלח
כר"א - דאין דבריו ככתובים וכו'	יחזרו ליורשי משלח	לר' נתן ור' יעקב	במת אח"כ גם המשלח האם יחזרו ליורשיו
כחכמים - דדבריו ככתובים וכו'	ליורשי מי שנשתלחו לו	ליש אומרים	
כר"א - דאין דבריו ככתובים וכו' ¹	ליורשי מי שנשתלחו לו	לר' יהודה הנשיא	
ספק אם כר"א או כחכמים	יחלקו	לחכמים	
ספק אם כר"א או כחכמים	שודא עדיף	כאן בבבל אמרו	
כר"א - דאין דבריו ככתובים וכו'	יחזרו ליורשי משלח	לר' שמעון הנשיא	

היתה העדות דבפני נכתב ובפני נחתם באופנים דלהלן מה הדין?

א' אומר בפני נכתב וב' בפנינו נחתם	ב' אומרים בפנינו נכתב וא' בפני נחתם	א' אומר בפני נכתב וא' בפני נחתם	בפני נכתב אבל לא נחתם ²	
כשר	פסול	פסול	פסול	לרבנן
כשר	כשר	כשר ³	פסול	לר' יהודה

בפני נכתב כולו ובפני נחתם חציו פסול, מה הדין אם העידו על חתימת יד העד השני כדלהלן?

אני עצמי העד השני	השליח וא' מהשוק	העידו עליה ב' עדים	
פסול	פסול	פסול ⁵	לרב חסדא ⁴
פסול	פסול ⁶	כשר	לרבא
פסול ¹	כשר	כשר	לרב אשי

¹ רק שמצוה לקיים דברי המת, דהיינו שאף שאין דברי שכיב מרע ככתובים וכמסורים דמו, בכל אופן מקיימים דבריו מצד סברא אחרת.

² וה"ה שאומר בפני נחתם אבל לא בפני נכתב, בפני נכתב כולו ובפני נחתם חציו, או בפני נכתב חציו ובפני נחתם כולו. סך הכל הם ד' מקרים ברישא של המשנה שלכו"ע פסול.

³ אף שדין זה לא מפורש במשנה, מבואר ברש"י שזו היא מסקנת הגמ' לקמן (דף טז:): שר' יהודה חולק גם בזה ולא חייש לאחלופי בכה"ג.

⁴ ורב חסדא מעמיד את דין משנתנו באופן שלא היתה שום עדות על החתימה השניה, ועל זה חידש שאפי' אם היו שני עדים על החתימה השניה ג"כ לא מהני. ולרבא המשנה מדברת שעל החתימה השניה היה אחד מן השוק, ולרב אשי המשנה מדברת כשאמר השליח שהוא עצמו הוא העד השני.

⁵ והגם שנתקיימה החתימה הראשונה ע"י שליח והשניה ע"י שני עדים, לא מהני לרב חסדא ד"או כולו בקיום הגט או כולו בתקנת חכמים" אבל לעשות חצי בתקנת חכמים ע"י שליח שמעיד בפני נחתם וחציו ע"י קיום הגט דהיינו שני עדים זה לא מהני. והקשה על זה רבא דאיך יתכן לומר שאם היה השליח עצמו שהוא רק אחד מעיד על חתימת העד השני היה כשר, ועכשיו שבאו שני עדים על חתימת השני יהיה פסול.

⁶ כיון שיוצא שע"פ השליח מתקיימת חתימה אחת ועוד חצי מהשניה - דהיינו ששלשת רבעי העדות מתקיימת על פיו, ובקיום שטרות בעלמא באופן זה יש לפסול כי ג' רבעי הממון יוצאים ע"פ אחד, וכדי שלא נבוא לאיחלופי בשטרות ממון יש לפסול. והקשה על זה רב אשי, דלא יתכן לומר כן, דהרי אם היה השליח מעיד את כל העדות והיה אומר בפני נכתב חציו ואת חתימת השני אני מכיר - היה כשר, ועכשיו שנצטרף אחר עמו להעיד איך נפסול.



הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430

טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

גיטין דף טו:

גידוד חמשה ומחיצה חמשה, באופנים דלהלן מה הדין? [תוד"ה גידוד].

ב' חצרות העליונה גבוהה ה' טפחים ויש לה גדר ה' טפחים	חריץ עמוק ה' טפחים ועליו מחיצה ה' טפחים	
-----	לרב חסדא: אין מצטרפין למרימר ולהלכתא: מצטרפין	לפירש"י
לרב חסדא: אין מצטרפין למרימר ולהלכתא: מצטרפין	לכו"ע מצטרפין	לרבינו תם

¹ והגם שבעדות זאת מצאנו שמהני גם בשאר שטרות מ"מ פסול ד"או כולו בקיום הגט או כולו בתקנת חכמים" אבל לעשות חצי בתקנת חכמים ע"י שליח שמעיד בפני נחתם וחציו ע"י קיום הגט שמעיד על חתימת עצמו זה לא מהני. והקשו התוס' (בד"ה אני) איך יתכן דאילו אמר בפני נחתם היה כשר, ועכשיו שאומר שהוא עצמו זה שחתם בעד שני יהיה פסול. ותירצו דפסול משום שעתה הוא נעשה נוגע בעדות, ויעו"ש עוד.